

BIZALOM

Havonta kétszer megjelenő szemle,

a világ folyásáról és az ember alkotásairól.

16. szám.

XIV. évfolyam.

1943. Augusztus 15.

Szent István ünnepe.

Szent István, az első keresztény magyar király emlékűnepe a magyar nemzet leghenségteljesebb, legmagasztosabb és történetileg is legnagyobb ünnepe.

Benségteljes ünnep, mert lélekben az egész magyar nemzet kegyeletteljes szívvel együtt ünnepli meg az ezeréves keresztény magyar királyság megalapítójának dicsőséges emlékét.

Sok száz és ezer kilométeres távoságról zarándokol a magyarság az ország részeiből és a világ minden tájáról Szent István napján az ország fővárosába, hogy lerójjá kegyeletét Szent István ereklyéje előtt.

Szent István napján együtt érez a sok millió magyar szív és az ország minden részében milliók ajkáról száll a zsoltosma az ég felé:

„Hol vagy István király?“ ...

Magasztos ünnep, mert a magyar nemzet ezeréves krisztusi hitét juttatja külsőleg is méltóképpen kifejezésre, amelyet Szent István, az első apostoli magyar király oltott a nemzet őseinek a szívébe s amelyhez egy évezreden keresztül jó vagy balsorsában egyformán hű maradt a magyar nemzet.

A krisztusi hitet, amely hirdeti az emberek egymás iránti testvéri szeretetét: a bűnök bocsánatát, testnek feltámadását és a lélek halhatatlanságát.

Történetileg is nagy ünnep a magyar nemzet számára Szent István király emlékűnepe, mert a nemzet ezeréves múltját idézi fel az ősök késői leszármazottjai: a mostani generáció előtt.

Szent István ünnepén tündöklő fényesen tárul fel az évezred alatti hős és nagy magyarok kegyeletteljes emléke a nemzet fiai előtt.

Ezer év alatt sok hősi áldozatot kellett őseinknek hozni, hogy megtarthassák az utódok számára Szent István örökségét.

Tengernyi vér és könny folyt el az ezer év alatt, mert örökös volt itt a harc és küzdelem a nemzet létéért és jövőjéért.

Sok ellenség próbálta meg ezer év alatt átörönni a magyar nemzet fiaiból álló bércefalat, amely évszázadokon keresztül védőbástyája volt a krisztusi hitben élő művelt nyugateurópai nemzeteknek.

Az éghenyülő, fenyvesekkel övezett gyönyörű bérckoszorút: a Kárpátok hegyláncolatait, azért formálta Isten hazánk határai körül, hogy megkönnyítse általa szent hazánk védelmét őseink számára.

Az ezer év lefolyása alatt sok kemény megpróbáltatáson ment keresztül a magyar nemzet.

Másfél századon keresztül élt idegen uralom alatt, de ősei hitéből merített erejénél fogva lerázta magáról az idegen uralom jármát.

Többször szaggatták darabokra az országot, de az ősi hit ereje mindig újra egybeforrasztotta.

A múlt században lezajlott dicsőséges önvédelmi harcához is az ősei hitéből merített erőt a magyar nemzet.

A közelmúltban lefolyt több évig tartó világháborúban a fél világgal szemben harcoltak hősiesen a magyar nemzet fiai és hogy annak gyászos következményeit mégis két évtizeden kellett viselnünk, ennek nem a magyarság volt az oka.

Hiába pusztította a magyarságot az elmúlt évezrek folyamán a reánk zúduló vad tatár csorda, a pogány törökök serege, az osztrák dinasztia által felbérrelt martalócok gyülevészada, a magyar nemzet nem pusztult el, mert hű maradt ősei hitéhez, amely a vész idején mindenkor összeforrasztotta a nemzetet, hogy megvédje Szent István országát.

S mi tette lehetővé a magyar nemzet számára azt, hogy ezer éven keresztül annyi sok vérszen át meg tudta védeni ősi örökségét: hitét és hazáját?

A krisztusi hit, amelyet bölcs előrelátásból oltott Szent István, az első magyar király ezerével ezelőtt őseink lelkébe, amely apáról fiúra szállt át.

S egy nemzetnek, amely annyi sok vérszen át meg tudta tartani ősei hitét és hazáját, annak a nemzetnek nemcsak múltja és jelene, hanem jövője is van.

Egy nemzetet az tesz naggyá és halhatatlanná, ha későbbi leszármazottjai: az utódok megőrzik őseik hitét és emlékét.

Meg lehet egy nemzetet alázni, bilincsbe lehet egy időre verni és hazáját is fel lehet darabolni, de a nemzet ősei hitének erejénél fogva idővel újra felemelkedik és lerázza magáról a bilincseket, hogy szétdarabolt hazáját újra eggyé forrassza össze.

Legszebb példája ennek szent hazánk földjének világháború utáni feldarabolása: a magyar nemzet megalázása és a magyarság egy részének bilincsekbe verése.

Húszévi megaláztatás után újra felemelkedett a magyar nemzet: felszabadította az idegen uralom alatt húsz éven keresztül sínylődő magyarságot és szétdarabolt hazáját, ha nem is teljes egészében, de nagyobbrészt újra egybeforrasztotta.

Egy nemzetet, amely oly sok áldozatot tudott hozni ezer éven át hitéért és hazájáért, mint a magyar nemzet, nem lehet elpusztítani sem pedig rabságban tartani.

S most amikor a világtörténelem legnagyobb és legvéresebb háborúja már évek óta folyik és nemzetek jövője, léte vagy nemléte függ a háború további folytatásától és befejezésétől, ismét történelmi jelentőségű szerepet tölt be a nemzetek sorában az ezeréves magyar nemzet.

Nehéz és korszakalkotó időket él át napjainkban a mostani magyarság.

Vér és lángtenger borítja el a világ nemzetekinek egyes országait.

Embermilliók sokasága áll talpig fegyverben egymással szemközt és a technika legmodernebb gyilkoló eszközeivel pusztítják egymást.

Hatalmas méretű repülőgépek százai meszebeli gyorsasággal szálldosnak a levegőben és szórják gyilkos bombáikat a népes városokra, amelyeknek nyomán vész, pusztulás, halálordítás támad s amiknek hatása alatt megtébolyodnak az emberek.

Pillanatok alatt pusztulnak el és válnak semmivé az emberek békés munkájának évtizedek alatti eredményei és művei.

Óriási, páncélba burkolt csatagépek ezreinek dübörgő rohanása remegteti meg a földet, amelyek-

nek mindegyike ezrével szórja szét magakörül halált okozó gyilkos golyóit.

A gépágyúk, aknavetők, lángszórók, gépfegyverek és más egyéb gyilkoló harcizközök által előidézett rettenetes hangorkán Dante fantáziájának pokoli leírását is felülmúlja és túlszárnyalja, ami örök szegényére válik a művelt huszadik század kulturált emberiségére nézve.

Íme így csúfolják meg a krisztusi hit által hirdetett testvéri szeretetet az „aranyisten“ imádói.

A hitetlenség harcol a hit ellen.

S ennek a borzalmas háborúnak az eseményeitől az emberiség egy részének a lelkében megérintett a hit, aminek következményeképpen sötét kétségek között néznek a bizonytalan jövő elé.

Nem lehet tudni mit hoz a közeljövő ..

Ennek a most folyó háborúnak a további folytatása és befejezése nagy erőpróbát kíván a magyar nemzetől.

Lehet, hogy sokkal nehezebb megpróbáltatások várnak a magyarságra a háború további folyamata alatt és annak befejezése után, mint amilyenekben az elmúlt évezred alatt része volt.

Lehet azonban, hogy teljes felszabadulást, jólétet és boldog jövőt fog hozni a magyar nemzet számára a háború befejezése utáni idő.

A nemzetek sorsa és jövője az Isten kezében van, éppen úgy, mint az egyes embereké.

S mi bizzunk rendületlenül ezer éves hitünkkel az Isten bölcs igazságában, aki érdem szerint bünteti vagy jutalmazza meg a nemzeteket és a gyarló emberiséget.

Soha nem volt nagyobb szükség a magyar nemzetnek a hitére, mint most, midőn tanúságot kell, hogy tegyen ezeréves hite által nyújtott erőpróbájáról, amely a vész idején egybeforrasztja a nemzetet, hogy megvédje és megtarthassa az utódok számára Szent István örökségét: szent hazánk ezeréven át őseink vérével öntözött földjét.

A most folyó háború vérzivatarában is, mint a múltban ezeréven keresztül, virrasztanak a nemzet fiai az ország határain — a magyar honvédek — büszkén, elszántan, lelkükben az ősök ezeréves rendületlen hitével...

S mi magyar testvérek, akik balsorsunknál fogva a börtön falai között ünnepeljük meg Szent István emlékét és külsőleg nem vehetünk részt a nemzet ünnepén: rójjuk le kegyeletünket belsőleg, lélekben Szent István, az első keresztény magyar király iránt; aki ezer évvel ezelőtt oltotta őseink lelkébe a krisztusi hitet, ami által biztosította a magyar nemzet létét és jövőjét.

A Krisztus Urunk hitét, amely a mi számunkra is megkönnyíti a földi igazságszolgáltatás büntetésének elviselését és fényt, melegséget, szeretetet fakaszt a börtön falai között élő és balsorsuk körülményeitől elcsüggedt, reményvesztett emberek lelkébe is.

Szent István ünnepén, a magyar nemzet fiai-
nak millióival együtt, a mi ajkainkról is szálljon a zsolozsma az ég felé:

„Hol vagy István Király?“

Szent István.

Szent Istvánról sok jót mondanak, sokat dicsérik, sokat magasztalják. De egyet, a legfőbbet, a legszebbet, a legmagasztosabbat kifelejtik. Szent István alaptétele ez: a kereszténység felvétele és bevitele a templomok magányából az életbe, hogy ne csak a templomban legyenek vallásosak az emberek, hanem az alkotmányos, társadalmi életben, valamint a munkában és a szórakozásban is. Erre kell törekednünk. Ezt kell kultiválni. Sajnos ma, amikor pl. Szovjet-Oroszországban ki van irtva a kereszténység, most még sokkal inkább kell ennek a Szent Istváni gondolatnak a megvalósítására törekednünk. Ez a keresztény világ programja, ez minden kérdést megold. Haladjunk tehát Szent István nyomdokaiban a jobb és szebb világjövő felé.

Árpádházi Boldog Margitot szentté nyilvánították.

A Vatikánvárosból jelentik: A kongregációk vezetője megjelent XII. Pius pápánál és a Szent-anya elé terjesztette árpádházi Boldog Margit szentté avatási ügyét. A Szentanya kegyes beleegyezését adta és így már csak a külsőségek hiányoznak.

700 év előtt amikor Szent Margit élt, ép ilyen nagy keleti veszély fenyegette az országot: a tatárok betörik és a királyi pár menekült. Ebben a nagy veszélyben, ezek között a nagy megpróbáltatások között elhatározták, hogy a most születő gyermeküket felajánlják Istennek. Meg is tették. De újra tatárveszedelem készülődött, sőt mi több, a király fia a — későbbi V. István — valami országrész ügyben fegyvert fogott atyja ellen. És ebben a kaoszban csak Szt. Margit imája, az ő önfeláldozása tudta megmenteni a nemzetet. Ő odadobva a pompát, dolgozott és imádkozott a klastromban a Nyulak szigetén, a mai Margitszigeten. És nem hiába. A tatárok haza takarodtak, apa és fia pedig Margit halálos ágyánál fogtak kezét. Sírjánál és életében sok csoda történt. Hála és szeretetünk száll a Vatikán felé és reméljük hogy akad méltó utóda Szt. Margitnak.

Visszatért.

Irta: vámosi Nagy Miklós Kristóf.

Este volt. Csúnyán zúgott a szél. Orkán-szerű tátogással súvített. Márton Marcsa a falu tanító istápolója hazafelé igyekezett egy beteglátogatásából. Fázott, éhes volt és rosszkedvű. Mikor kapuja elé ért megborzongott. Gyorsan kinyitotta a kaput és sebes léptekkel ment az előszobába. Az asztalra volt készítve: teamelegítő, vaj, kenyér. Belibbent szobájába, majd könnyű pongyolát öltött magára. Éppen öltözködik, amikor valaki döngeti a kaput. Mérges lett és nem válaszolt. Egyszerre azonban valaki bedönti a kaput és erős léptek hallatszanak az udvaron. Ennek fele sem tréfa, gondolta és reszketni kezdett. „En vagyok Mityák a zsvány,” hallatszott kintről. A tanárnő egy rán-

dulást érzett, egy átfomláló erő hatott rá és egy szózatot hallott: „Vezesd vissza Krisztushoz.” Ő pedig kinyitotta az ajtót és odalépett a zsványhoz: „Kövess.” És a zsvány ép olyan rándulást érzett magában és ugyanaz az erő szállotta meg és szó nélkül követte. A tanárnő nem tudta hova megy, csak azt tudta: Istenhez vezetni ezt a zsványt. Mentek előre-előre: elől a tanárnő, utána a bűnös. Egyszer csak a tanárnő megtorpant. A templomban voltak. A bitang örült, mert a tabernákulum nyitva állt, a kehely sokat ért. Egész életében szeretett volna egy ilyet ellopni. Kárörömmel nézte volna, hogy keresi a plébános, a káplán, az egész falu. A tanárnő odasietett az oltárhoz, leborult a főoltár szobra elé, amely az Atyát, Krisztust és felette a Szentlelket ábrázolta. A tanárnő könyörgött és ime csoda történt. A szobor megelevenedett. Az Atya kinyújtotta a jogart, a fiu áldásra emelte a kezét, a Szentlélekből pedig 7 arany sziv táncolt ki és keresztültáncolva a templom hajóját, rátelepedtek a bűnös fejére, a Szentlélek hét ajándéka. A tanárnő kiment az oldal ajtón. Tudta, itt rá nincs szükség. Otthon térdreborult és Te Deumot énekelt.

Másnap a plébánosnál jelentkezett valaki rendkívüli gyónásra és áldozásra és egy ígéretre, hogy amit valaha is elrabolt mind visszaadja.

„Nem érhet veszedelem, ha nem veszítjük el önbizalmunkat.”

Antal István beszéde a debreceni egyetemmegnyitáson, amelyhez mi a zsoltárt fűzzük hozzá: „Te benned bízunk Uram, eleitől fogva. Téged tartottunk hajlékunknak!”

A debreceni nyári egyetemet aug. 1-én délelőtt ünnepélyes keretek között nyitották meg. Az ünnepélyen a közélet számos kiválósága vett részt. Haendel Vilmos rektor mondott először köszöntőbeszédet, majd a kormány képviselőtében jelen volt Antal István nemzetvédelmi propagandaminiszter emelkedett szólásra. Beszédében rámutatott a magyarságnak a Kelet és Nyugat közötti összekötő és kiegyenlítő szerepére s azt hangsúlyozta, hogy soha nagyobb szükség nem volt az öntudatosabb magyarságra, mint a mostani válságos napokban, amikor nemzeti történelmünknek talán legsúlyosabb megpróbáltatásait éljük. Ezek fölött pedig úrrá kell lennünk, mert ettől függ jelenünk, jövőnk és mindentünk. Európa és a világ számára csak addig jelentünk értéket, amíg az európai népek lelki kincseit speciális magyar értékekkel gazdagítjuk.

A magyar élet sajtós törvényeit sem eredetiségében, sem teljesítményeiben vagy értékében nem tartjuk egy népénél sem alábbvalónak. Antal István hivatkozott néhai gróf Teleki Pál mondására hogy „merjünk magyarok lenni” s azt mondta, hogy ez az intellektus ma a lét vagy nemlét kérdése.

Ezek a vérbe és pusztulásba borított idők ugyanis könyörtelenül elsodorják és összetörik azokat a népeket, amelyeknek nincs merszük követni

saját énjük belső értelmét. Számunkra életkérdés, hogy az európai frontok ellenálljanak, de még nagyobb életkérdés, hogy a belső magyar front minden körülmények között szilárdan és épségben álljon és soha egy pillanatra meg ne inogjon.

A belső fronton még csak fel sem szabad merülni nehézségeknek. Fel kell tehát venni a küzdelmet a kishitűség, a bizalomhiány, a defetizmus, a csüggedés és a csüggesztés bármely megnyilatkozása ellen épp úgy, mint éles harcot kell folytatni a „minden mindegy“ fejlődő álláspontja ellen is. A magyar ügyet semmi veszedelem nem érheti, ha nem veszítjük el önbizalmunkat és vég-sőkig fokozzuk erőnket.

Ha megőrizzük nyugalomunkat, hidegvérünket, jövőbe vetett hitünket s fenntartjuk a nemzet belső rendjét, a termelés folytonosságát, az államhatalom erejét és tekintélyét, reánk szabadulhat a világtörténelem legnagyobb orkánja, nincs olyan pusztító vihar a mai felfordult világban sem, amellyel a siker jegyében ne tudnánk szembe szállni.

Intő példaként áll előttünk 1918. De Triantont nem ellenségeink szabadították ránk, hanem az, hogy akkor tanusítottunk gyengeséget, amikor a legnagyobb erőt kellett volna mutatni. Másodszor ez meg nem ismétlődhetik. Minden azon múlik: ha hiányzik az önbizalom, mindent elveszítünk, de ha megvan, mindent megnyerhetünk.

Antal István beszéde végén, a magyar önbizalom jegyében nyitotta meg a debreceni nyári egyetemet és megegyezően hangsúlyozta, hogy mindenkinek a szívét egy cél nagyszerűsége hevíti: hogy átvezessük népünket ezeken a vészterhes időkön.

Az olasz hatóság szabadságot ad a népeknek.

A MTI olaszországi helyzetképe. Miért bukott meg a fasiszmus?

Most, hogy egyre jobban távolodunk időben a július 25-i eseményektől, megállapíthatjuk, hogy azok csak nagyon rövid és egészen enyhe kilengését jelentették az olasz életnek. Az olasz nép bámulatraméltó nyugalommal hajtotta végre ezt a hatalmas változást. Rómában 48 óra alatt teljesen visszanyerte a város a rendes képét. Észak-olaszországban pedig három nap alatt tökéletesen helyreállt a nyugalom, még Milánóban is, ahol egészen futólagos incidensekre került sor. Az olasz nép tisztában van azzal, hogy most a háború a legfontosabb és nem a megtorlásra és a vádaskodásokra gondol. Sőt, ha az immár letűnt fasiszta rendszerről beszél a rómaiakkal az ember, többen vannak, akik a megbukott rendszert nem is annyira mint politikai berendezkedést magát hibáztatják, hanem azokat, akik visszaéltek vele.

Az amerikaiakat és angolokat érthetően meglepte a változásnak ez a gyorsasága és még inkább az a nyugalom, amellyel végbement. Miután belső zavargásokra nincs kilátás, a fasiszmus felszámol-

lására nincs szükség. Nem marad más hátra részük-ről, mint a feltétel nélküli megadást hangoztatni. Az új olasz kormány célja kétségtelenül a béke, de nem a mindenáron való béke. És az olaszok most éppen ezt a megértés és rugalmasság hiányát rójják fel az angolszászoknak, akik a fasiszmus eltörlése után is rákényszerítik Olaszországra a háború szükségességét.

Róma városa még ma is zászlódíszben áll, bár teljesen hétköznapi élet uralkodik az utcákon. A minisztériumok és egyéb középületek előtt most is szuronyos őrség áll és gyalogos vagy gépkocsis őrzékek vonulnak át az utcákon. Este kilenc óra után szokatlan élénkség uralkodik a városban, mert mindenki igyekszik hazafelé, hogy féltiz utánra, a takarodó idejére hazaérhessen, mert akkor senki sem tartózkodhat külön engedély nélkül az utcákon. A katonai hatóságok rendkívül szigorúan veszik ezt az intézkedést és az őrzékek azonnal tüzelnek, amint valaki az első felszólításra nem áll meg. Néhány eset már elő is fordult, amikor a nem engedelmeskedő egyéneket agyonlőtték. A lapok ezt, nagyon helyesen, a lakosság tudomására hozzák, hogy lássa, milyen szigorúan betartják a kiadott rendeleteket. Így például agyonlőttek egy férfit, aki ismételt felszólítás ellenére sem volt hajlandó bemenni az erkélyről.

Az olasz sajtó elismeréssel állapítja meg, hogy a hatóság, amennyire a katonai érdekek engedik, szabadságot ad a népeknek.

A lapok stílusán sok változás észlelhető július 25-e óta.

Egyszerűbbek és világosabbak a mondatok, a külpolitikailag nehezebb helyzet ellenére a cikornyák teljesen eltűntek az újságokból. A hatóságok rendelkezése értelmében a lapok hetenként kétszer jelenhetnek meg négyoldalas terjedelemben. A többi napokon csak kétoldalas lehet a lap. A reggeli lapok csütörtökön és vasárnap, a déli és délutáni lapok pedig szombaton és hétfőn jelennek meg négyoldalas terjedelemben.

A fasiszta milícia felszámolása tovább folyik.

Visszatérnek, vagy szélesebb teret nyernek a lapokban a neves olasz írók és költők is. A közelmúltban beszámoltunk Benedetto Croce egyre nagyobb szerepéről az újságokban, most a Piccolo nagybetűs felírással hirdeti: Trillusa visszatér. A Giornale d' Italia hétfő délutáni száma hat kiadatlan költeményét közli a nagy költőnek. Különben a rendszerváltozás következményeinek levonása minden téren és elsősorban az elnevezésekben tovább folyik. A légügyi miniszter rendelkezése értelmében a Littoria repülőter a „Város repülőter“ elnevezést nyerte. Az Ala Littoria nevű légi szállítással foglalkozó olasz részvénytársaság neve pedig Ala Italiana-ra változik.

A Piccolo foglalkozik azokkal a képzelgésen alapuló hírekkel, amelyeket az ellenséges hírverés Olaszországról terjeszt, főleg azokkal a valótlan hírekkel, amelyek Trieszt, Pola és Fiume állítólagos német elfoglalásáról szólnak. A Piccolo szerint ilyen hamis hírek terjesztése egyik alkatelme azoknak a mesterkedéseknek, amelyeknek célja

elhitetni, hogy a félszigeten végbemenő események megosztották a nemzetet. Ezzel szemben az igazság az, hogy Olaszország ma egységesebb, mint valaha. Ellenségeink azt hitték, hogy elérkezett az idő, amelyben ellentéteket támaszthatnak Olaszország és Németország között. Azt hitték, hogy ilyen úton azután előidézhetik Olaszország bukását. Olaszország azonban nem érett gyümölcs, amely leesik a fáról, Olaszország nem szorítkozik pusztán arra, hogy az ellenséges hazugságokra csattanós választ adjon. Olaszország nem hajlandó becsületét fenyegetések hatása alatt elveszteni és az ellenség nagyzó dicsekvésével szembehelyezi a szicíliai arcvonalt szilárd szirtjét, amilyenek az utolsó napokban bizonyult. Olaszország még sok kibogozni való csomót fog a támadóknak adni.

A háború.

Augusztus elsején 13 és 16 óra között mintegy 125 „repülő-crőd” mintájú amerikai repülőgépből álló kötelék támadást intézett a román közlajvidék ellen. A román és a német légvédelmi ellenállása következtében a köteléknek csak egy része érkezett el a célpontok fölé. Az anyagi károk számbavétele folyik. Az eredményről később adnak ki hivatalos jelentést.

A bombázás áldozatainak száma 116 halott és 147 sebesült. Közülük 63 halott és 60 sebesült a ploesti fegyintézet rabja volt. A fegyintézet tetejére rázuhant egy égő amerikai repülőgép.

Az eddig megállapítások szerint 40 repülőgépet lőttek le. Az elfogott amerikai repülőgépek száma 66.

A román király és Antonescu Ploestiben.

Mihály román király és Heléna anyakirályné hétfőn látogatást tett Campina-Ploestiben, hogy a helyszínen győződjék meg az ellenséges légitámadás pusztításairól. Felkeresték a kórházakat, ahol a támadás sebesültjeit gondozzák. Mindegyik sebesülthöz volt egy barátságos szavuk. Utána megtekintették a légvédelmi egységeket és behatóan érdeklődtek a támadás alkalmával kifejtett elhárító tevékenységük részletei iránt.

Antonescu tábornagy a miniszterelnök és a kormány több más tagja kíséretében vasárnap, közvetlenül a légitámadás után, látogatást tett a közlajvidéken. A tábornagy megtekintette azokat a helyeket, amelyeket találhat ért, majd meglátogatta a kórházakat. A lakosság melegen tüntetett az államvezető mellett. Hétfőn a tábornagy újabb látogatást tett Ploestiben.

Romániában szigorúan be kell tartani a légoltalmi rendelkezéseket.

Napokban újabb hivatalos közlemény jelent meg a román légvédelmi parancsnokság részéről, amely felhívja a közönség figyelmét arra, hogy a légoltalmi rendelkezéseket a leghigorúbban tartásukba. A hivatalos közlemény hivatkozik arra, hogy Campinában négy asszony megsebesült, aki a légvédelmi riadó lefolyása előtt jött elő az óvó-

helyekről. Arról is megemlékezik a hivatalos közlemény, hogy Ploestiben négy ember megsebesült, mert körülállottak egy időzített bombát.

Bombakárok Nápolyban.

Az ellenséges repülők Nápoly ellen intézett legutóbbi támadása során ismét nagyarányú pusztításokat okoztak a Poggio Reale nevű hatalmas temető jelentős síremlékei és kápolnája között. A halottas kamra majdnem teljesen elpusztult. A történelmi Szent Péter templom, ahol Szent Péter első miséjét mondta és ahol Szent Candide, az első nő, aki áttért a kereszténységre, megkeresztelkedett, súlyos rongálásokat szenvedett. Szent Gennaro híres szobra teljesen elpusztult; ezt a szobrot a Vezuv 1721-i kitörése után a város lakossága emeltette, hogy a város védőszentjének hódoljon a pusztítás elhárításáért. Egy ellenséges bomba a Capuano-kolostor közelében esett le és elpusztította a kaput, Nápoly egyik legrégebbi és legművészebb kapuját. A város lakossága a terrorjellegű támadások ellenére mintaszerű fegyelmet és nyugalmat tanusított.

Milánóban tilos szeszesített kiszolgálni. A milánói prefektus átvette hivatalát.

D'Antoni tábornok, az új milánói prefektus átvette hivatalát. Ő az egyetlen katona a Badoglio marsall által kinevezett új prefektusok között. D'Antoni tábornok eddig a IV. olasz hadtest vezérkari főnöke volt.

Milánó összes kávéházaiban és bárjaiban megtiltották a szeszes italok kiszolgáltatását. Ugyancsak tilos bármit is ülve elfogyasztani. Bort és más szeszesitalokat a lakosságnak csak otthon szabad fogyasztani.

A szociális intézmények vezetését a prefektusok veszik át.

Mint a „Tribuna” jelenti, valamennyi szociális intézmény vezetését a prefektusok veszik át. Ezek az intézmények a prefektusok hatásköre alá fognak tartozni.

Világ folyása.

Thuránszky László miniszterelnökségi államtitkár. A hivatalos lap közli, hogy a Kormányzó a miniszterelnök előterjesztésére vitéz dr. Thuránszky László miniszteri osztályfőnököt, felsőházi tagot, a miniszterelnök harmadik, sajtórendészeti ügyosztályának vezetőjét miniszterelnökségi államtitkárrá nevezte ki.

Vitéz Thuránszky László a külügyminisztériumban kezdte közéleti pályáját, ahol évekig a sajtóosztályon is működött, majd 1935-től 1938-ig tolnai főispán volt. Gróf Teleki Pál kormányának megalakulásakor a miniszterelnökségi sajtóosztály vezetésének nehéz és felelősségteljes tiszttségét bízták rá. Ebben a minőségben mindig a magyar sajtó őszinte és igazságos barátjának bizonyult.

Mostani kinevezését sajtóköroekben osztatlan megelégedéssel és őszinte örömmel vették tudomásul, annál inkább, mert hiszen az újságírással teremtett összeköttetéseit és a sajtó iránt eddig tanúsított barátságát új méltóságában is módjában lesz tovább ápolni.

Német munkásotthon Üszkübben. Szófiai hírek szerint Üszkübben német munkásotthon nyílt meg, amelyben szállást és ellátást kapnak a Bulgáriából Németországba szerződött átutazó bolgár munkások.

Mussolini lemondott. Július hó 25-én tette közhírré az olasz rádió, hogy Viktor Emánuel király és császár elfogadta Benito Mussolini lemondását az államfői és miniszterelnöki tisztségeről. Helyette Badoglio tábornagyot nevezte ki és bízta meg a kormányalakítással. Ezzel a lépéssel Olaszország a diktatúráról visszatért az alkotmányos életre. Csütörtökön Badoglio államfő megszüntette a fasiszta pártot és nagytanácsot. Az ifjúsági-, sport- és egyéb intézményeket ellenőrzi, hogy megfelelnek-e az alkotmányos életnek.

A külpolitikában és a háborúban ez semmi változást nem okozott.

Mint olasz hivatalos helyen közlik, a szárazföldi, tengeri és légierők legfőbb parancsnoka Viktor Emánuel király és császár.

* * *

Mint a Vatikánvároshól jelentik, az Egyház véleménye mindig az volt, hogy a legjobb, ha a törvények összessége kormányozza a népeket.

* * *

A Vatikánban egyébként élénk diplomáciai élet folyik. A Szentatya a portugál és brit, Maglione bíboros államtitkár pedig az argentin, a portugál és a brit követeket fogadta. Este 10 órakor még dolgoztak a vatikáni államtitkárságon.

A fasiszta miliciának a hadseregbe való beolvasztása után a hadügyminiszter rendeletet adott ki, amellyel megszünteti a fasiszta közsöntést, valamint fasiszta jelvényeknek és fasiszta szokásoknak a hadseregben való alkalmazását.

A 8-ik brit hadsereget Sziciliában háromszor kellett átcsoportosítani és Északafrikából hozott új erőkkel felfrissíteni, mondotta egy magasrangú angol tiszt abban az előadásban, amelyet a gibraltári kormányzóság épületében a szicíliai harcok eddigi tanulságairól. Az angol tiszt kiemelte a cataniai német csapatok hősi ellenállását és annak a véleményének adott kifejezést, hogy a harcok még sokáig fognak tartani.

Az indiai parlament és államtanács együttes ülésén mondta el búcsúbeszédét lord Linlithgow indiai alkirály, aki tudvalevőleg Wavel tábornagnak adta át hivatalát. A lord beszédében elismerte, hogy két és fél éves alkirálysága alatt nem sikerült az indiai problémát megoldania. Végül is utódát, Wavel tábornagyot dicsérte.

Szalmaözvegy-konyhákat létesítettek a Ruhrvidék ipari városaiban azoknak a munkásoknak, akik a bombatámadások miatt családjukat biztonságosabb vidékekre küldték. A konyhákat a nemzetiszocialista párt női tagozata tartja fenn. A férfiak itt olcsó és jó ebédet, kívánatra pedig meleg vacsorát is kapnak. A fehérenemű mosásáról is a nemzetiszocialista női szervezet gondoskodik és ez a szervezet vállalta magára a lakások takarítását is.

Az olasz egyetemi milícia felosztatását rendelte el Quirino Armellini tábornok, a nemzetbiztonsági önkéntes milícia parancsnoka.

Háromezer olasz menekülttel aug. 2-án Las Palmasba érkeztek a Vulcania és Saturnia olasz óceánjáró gőzösök. Ezek a férfiak, nők és gyermekek Abessziniából és Suaheliföldről térnek vissza hazájukba. A hajók vöröskeresztes jelvényeket viselnek és jelenleg a „Generalissimus Franco“-dokk mellett horgonyoznak, olajat, vizet és élelmisszert vesznek fel. A két 24.000 tonnás hajó Gibraltáron át folytatja útját Trieszt felé.

Schuster milánói érsek pásztorlevele. Mint az olasz lapok jelentik Schuster milánói érsek pásztorlevelet intézett híveihez, melyben felhívja őket, törekedjenek arra, hogy Olaszország megtalálja a kétezeréves keresztény nemzeti hagyományokban a maga egészségét. Majd a pásztorlevél hangoztatta, hogy a helyreállított polgárjognak meg kell felelni a polgárok és keresztények személyiségi tiszteletének, az ország politikája, kulturális hagyományai és a keresztény Róma, valamint az egyház szabadsága tiszteletének. A pásztorlevél végül felhívja a hívőket, teljesítsék kötelességüket és segítség elő a kormány munkáját.

A firenzei érsek szintén pásztorlevelet intézett a hívőkhöz, melyben ő is felhívja őket, hogy segítsék a kormányt nehéz és felelősségteljes munkájában.

Celio svájci elnök Svájc önvédelméről. Svájc lakossága aug. 1-én hazafias lelkesedéssel ünnepelte meg a hagyományos augusztus 1-i nemzeti ünnepét, ezúttal a svájci államszövetség 652. évfordulóját. Mindenütt nagy tüntetések folytak le. Ebből az alkalomból Celio Enrico, a svájci államszövetség elnöke rádióbeszédet intézett Svájc népéhez. Egyebek között azt mondotta, hogy még időelőtti a korai békében hinni, bármilyen események történtek is újabban Olaszországban. Minél tovább tart a háború, annál inkább tökéletesíteni kell Svájcnak katonai, politikai és gazdasági ellenállásának eszközeit. Svájcnak megvan a lehetősége arra, hogy jó hadsereggel rendelkezék, amely katonailag felkészült minden eshetősége. Politikai téren Svájc élvezi minden nemzet tiszteletét. Ez a viszonzása a lojalis és éber gyakorlati semlegesség egészséges elgondolásának. Ezt a semlegességet Svájc gazdasági téren is betartja. Celio elnök beszéde befejezésében méltatta hazájának hivatását.

Az olasz sajtó a legőszintebben feltárja az általános helyzetet. Az olasz sajtóban az elmúlt napok alatt két jelentős felismerés lett egyre nyil-

vánva:óhh. Az egyik az, hogy az angolszászok fő-támadásáról van szó, tehát a Szicília elleni hadjárat nem a második front egyik megnyitását, hanem magát a második frontot jelenti. A második meg-állapítás pedig az, hogy az Európán kívüliek ellen védekező Európának nincs veszteni való ideje, hanem minden rendelkezésére álló erejét erre a pontra kell összpontosítania. A lapok ebből a szempont-ból a legnagyobb realizmussal kezelik Németország helyzetét, hangsúlyozva, biztosak abban, hogy a németek tisztában vannak az Olaszország által hozott aidozatokkal és tudják, hogy Sziciliában saját házuk küszöbét védik.

Uj egységes tábori sapkát vezet be a német hadvezetőség. Az új sapka helyettesíti az eddigi, rendszerint félre csapva hordott „hajócskát“. Szemellenző ernyője van és a bányászsapkához hasonlít. Ha például a távcsővezésnél a szemellenző zavarna, a sapkát egyszerűen meg lehet fordítani. Tisztek sapkáján körüskörül alumíniumszínű, tábornokok sapkáján aranyszínű fonadék van.

Megalakult a lengyel kormány Sikorski halála után. Londonban megalakult a menekült lengyel kormány Mikolajczik elnöklete alatt. Külügyminiszter Romer volt moszkvai lengyel nagykövet lett.

Gusztáv Adolf svéd trónörökös a szerzője a most megjelent „Ha eljön a háború“ című könyvecskének, amely a kormány utasításait tartalmazza a polgári lakosság viselkedéséről ellenséges támadás esetén. A svéd trónörökös több év óta, mint vezérkari őrnagy teljesít szolgálatot a hadseregben és különösen a polgári lakosság a háború idején való magatartásának kérdésével foglalkozott.

Piros-sárga-zöld a független Burma nemzeti lobogója. A színek vízszintesen vannak elrendezve és a zászló közepén levő címer napkorong előtt álló pávát ábrázol. A három szín jelképesen a bátorságot, a buddhista vallást és a mezőgazdaságot jelenti, amivel Burma lakosságának kilenczted része foglalkozik.

Szabadságos táborokat létesítenek németországi üdülőhelyeken azoknak a keleti megszállt területekről való munkásoknak, akik példásan dolgoztak Németországban. Minden ilyen munkás két év után egyheteti fizetett szabadságot kap. A harmadik évtől kezdve a keleti munkások is kétheti szabadságot kapnak, amit otthon tölthetnek.

Uj kikötők és hidak épülnek Zentán. Zentán rövidesen befejezik a megrongált Tisza-híd helyreállítási munkálatait, amely a helyreállítás után csak a közúti forgalom lebonyolítására fog szolgálni a zenta-csókai útvonalon. A vasúti összeköttetés részére új hidat építenek a Tiszán, a mostani hídtól északra. Ezenkívül két új kikötőt is építenek Zentán. Az egyik új kikötőben épülne fel egy 450 vagon befogadóképességű gabonatarház is. A város déli részén pedig ipari kikötő épülne.

Hasznos tudnivalók.

Ősszel vethető takarmányfélék nagy jelentősége. Állandóan nagy takarmányhiánnyal küzdenek mindenfelé és ez a küzdelem mindaddig meglesz, amíg nem természetnek mindenfelé több, ősszel vethető takarmányt. Ebben van az ősszel vethető takarmányoknak az a nagy jelentősége, ami minket arra készíttet, hogy kedves olvasóink érdekében ezzel a kérdéssel tüzetesebben foglalkozzunk. Mivel tudjuk azt, hogy a takarmányok ősszel csak abban az esetben vethetők, ha már most megfelelően előkészítjük a talajt és igyekszünk a vetőmagot beszerezni, ezért most, amikor még van erre elegendő idő, felvetjük az ősszel vethető takarmányok kérdését.

Régi tapasztalat az, hogy hazánkban az őszi szék sokkal jobban sikerülnek, mint a tavasszal vetett növények, ezért a takarmányhiány megszüntetésének igen lényeges módja az, ha igyekezzünk ősszel minél több takarmányt vetni.

Az ősszel vetett takarmánynak még az is az előnye, hogy tavasszal lehetőleg korán van már takarmányunk és ha az őszi vetést jól osztjuk be, akkor nem leszünk kitéve annak, hogy olyankor kell már etessük a szénát, amikor még helyes beosztás mellett zöldtakarmányt etethetnénk. A takarmányhiánynak egyik oka az, hogy a szénát idő előtt kell feltakarmányoznunk. Kétségtelenül a legolcsóbb és az állatoknak legtermészszerűbb takarmányozása a zöldtakarmányozás. A gazdának az kell legyen a törekvése, hogy minél hamarabb és minél tovább etethessen zöldtakarmányt. Hogy ezt elérhesse, biztosítania kell a zöldtakarmányozás folytonosságát, ami pedig csak akkor érhető el, ha már ősszel vet takarmányt. Sok és jó takarmányra van szükség, hogy állatállományunk jó, használható legyen és tartása mégse kerüljön sokba.

Ha ősszel már vetünk koratavasszal kaszálható takarmányt, akkor a zöldtakarmányozás igen korán megkezdhető. Ősszel inkább van időnk a több vetésre, mint tavasszal, amikor az idő hirtelen olyanná fordulhat, hogy azt sem tudjuk: mit is kezdjünk, mert a munkák erősen felhalmozódnak, míg ősszel, jó beosztással, igen szépen végezhetjük a vetegetéseket. Ne feledjük: az ősszel vetett takarmány mindig nagyobb tömegű takarmányt ad, mint a tavasszal vetett. Ha az ősszel vetett takarmány előregedne és így feletetni nem lehet, akkor lekaszálható szénának, de meghagyható magnak is, hiszen úgyszólván mindig kevés a vetőmagunk. Az ősszel vetett és koratavasszal lekaszált takarmányföldet igen jól fel tudjuk használni kettőstermesztésre, mivel utána vethető nemcsak takarmányféle, hanem korai érésű más termés is, mint pl. korai tengeri stb.

Tekintettel arra a körülményre, hogy az ősszel vetendő takarmányfélék vetési ideje augusztus vége, illetve szeptember eleje, így igen jól beilleszthető az őszi vetegetésekbe anélkül, hogy munkatorlás lenne. Hogy ezt megtehesük, már most töreked-

jünk a talaj jó megművelésére és jó trágyázására, mert felületes talajmunkával és kellő trágyázás nélkül az bizonyos, hogy természtésünk nem sikerülhet.

Ősszel vethető takarmányfélék: takarmányrozs, keszthelyi keverék, bíborhere rozssal, ősziborsó, őszi bükköny, szöszös- vagy homoki bükköny, Pannonbükköny. A felsoroltakból, hogy melyiket termesszük, azt gazdasági viszonyaink vetőmagkészletünk, illetve a vetőmag beszerezhetősége és állatállományunk nagysága határozza meg. Az egyes takarmányfélék termesztését következő számainkban ismertetjük. Most csak arra hívjuk fel kedves olvasóink figyelmét, hogy a talaj előkészítését és kellő trágyázását már most kezdjék meg, mert enélkül nem lehet eredményes még tervezgetésünk sem.

Amilyen a trágyázás és a talajmunka, olyan a termés. Az aratás beszédes bizonyítéka volt annak, hogy ki mint végezte munkáját, úgy kapta meg annak jutalmát. A növény a leghálásabb az elegendő trágyázás és a jó talajmunka iránt. Azt tudjuk, hogy a növény olyan építőmunkás, amelyik testét csodálatos módon, általunk nem látható anyagokból építi fel, elég rövid idő alatt. Az a termelő, aki megadja növényének mindazt, amire a növénynek szüksége van, termésében nem csalatkozhatik. Mivel a növények helyhez kötöttek és így helyüket nem tudják változtatni, ezért igen fontos az, hogy az egyhelyhez kötött növénynek megadjuk azt a keveset amire szüksége van, hogy jól fejlődhessen.

A termelőnek aránylag nem sok a tennivalója hogy eredményesen termelhessen, mert nem kell mást csinálnia, mint a talaját tudatosan művelje meg és a talajba beleadja azokat a tápanyagokat, amelyekre a növényeknek annyira szükségük van, hogy testüket hasznosadónan felépíthessék.

Talajművelésnek alapja a termények utáni szántás és a szántás kellő elművelése. Erről a kérdéstről már többször írtunk. Most inkább csak a trágyázás körüli tudnivalókat kívánjuk megbeszélni.

Mint tudjuk, kétféle trágya van: teljes és egyoldalú trágya. Teljes trágya az istállótrágya, de csak abban az esetben, ha az állatainkat jól és helyesen takarmányoztuk, valamint az istállótrágyát jól kezeltük, mivel az istállótrágya értéke a feletett takarmánytól függ.

Hullott, férges alma értékesítése. Mint minden évben, az idén is elég sok a hibás, hullott és férges alma, mely elég jelentékeny értéket képvisel már azért is, mert okkal móddal elég jól lehet értékesíteni és ezáltal élelmezésünket, közellátásunkat hathatósan szolgálhatjuk. A hullott gyümölcs feldolgozható: aszalványnak, gyümölcsvelőnek, illetve gyümölcspálinka készítésére.

Legkönnyebb az aszalványkészítés, 100 kg almából mintegy 15 kg teljesen jó aszalvány készíthető. Az almát aszalás előtt meg kell válogatni, a hibás részekről megtisztítani, azután felszeletelni és cserényre rakni, hogy ott megszáradjon. A szári-

tás, aszalás, történhetik napon vagy az u. n. aszalókban. Napon szárításnál legköltségesebb az, hogy a szárításon levő almát esténként be kell hozni, hogy az éjjeli nedvesség ne érje. A természetes napon való szárításnál az időjárás mülük igen sok, mert ha az idő kedvezőtlen, nem napos, akkor az aszalás nem csak hosszadalmas, de esetleg nem is sikerül. Az aszalókban az időjárás veszélyének nem vagyunk kitéve, de viszont a tüzelő tekintélyes költséget jelent és ha kellően nem vigyázunk, akkor az aszalványunk értéktelen lehet. Az aszalás már régi eljárás, amiben az öregeknek már nagy gyakorlatuk van. Az bizonyos, hogy az aszalvány nehezebben adható el, különösen, ha nem vigyázunk kellően. Az aszalásnál nem annyira az üzlet a fontos, mint az, hogy a különben értéktelen gyümölcsünket jól el tudjuk tenni.

A gyümölcsvelő vagy másképpen pulukészítésnél 100 kg hullott vagy férges almából mintegy 30 kg gyümölcsvelő készíthető. Gyümölcsvelő készítésénél is a gyümölcs előbb minden piszoktól megtisztítandó, a beteg és hibás részek eltávolítandók, azután az alma felapritandó. Zománczott edényben felfőzendő, felfőzés után átpaszírozandó és utána ismét felfőzendő. A felfőzésnél folytonosan kavargatni kell, nehogy odakozmásodjon. Az ismételt felfőzés után 100 kg hullott almához 150 gr benzoosavas nátrium keverendő bele. Ez elkeverés alapos legyen és utána az eltartásra szánt edénybe teendő és jól leköttendő. Igen nagy baj az, hogy az eléggé jól bevált benzoosavas nátrium a forgalomból — úgy látszik — eltűnt, mert igen nehezen szerzhető be. A gyümölcsvelő egy bizonyos idő után (pár hónap múlva) egészen kellemes, gyümölcsízre emlékeztető aromájú lesz. A gyümölcsvelőt szívesen vásárolják, mert a mai cukorszük világban kisebb adagokban cukor hozzáadásával igen jó íz készíthető belőle.

Az almából nem valami jó szesz, illetve gyümölcspálinka készíthető, de nem is takarékos dolog, mivel igen nagy mennyiségű almából igen kevés pálinka főzhető. Maga az almapálinka eléggé erős és ha hosszabb ideig állott, akkor kellemes ízű is. Almából azonban csak végső esetben készítsünk pálinkát, mert sokkal jobb és több pálinka készíthető barack- és szilvahulladékból.

Szerkesztői üzenetek.

D.1787-nek. Sajnos a Bizalomra előfizetni nem lehet. Küldje el a címet és írja meg, hogy melyik számokat továbbítsuk oda. Meg fogjuk tenni. Ha azt szeretné, hogy minden számot küldjünk el, azt is írja meg.

Felolós szerkesztő és kiadó

GÖLLNER MÁRIA.

E jótekonysági folyóirat szerkesztősége és kiadóhivatala

FOGHÁZMISSZIÓ HELYISÉGE.

Budapest, V., Markó-utca 27. földszint 6. szám.